

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000409

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-11-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України №301 від 18.02.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ІВАНЧЕНКО Ольга Миколаївна

2. Olga M. Ivanchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-12-2024

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.086.06

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.01

Тема дисертації:

1. Легітимність права в сучасній державі
2. Legitimacy of law in the modern state

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення питання легітимності права в сучасній державі та запропоновано нове вирішення цієї наукової проблеми, що передбачає побудову концепції та визначення особливостей легітимності права в Україні з подальшим формуванням пропозицій щодо удосконалення відповідних правових і державних механізмів. Було обґрунтовано теоретико-правову концепцію легітимності права як певну наукову модель, що визначає теоретичні і практичні (в тому числі й нормативно визначені) аспекти сприйняття та фактичного визнання права суспільством. Фундаментальною ідеєю теоретико-правової концепції легітимності права є засноване на ціннісно-нормативному праворозумінні забезпечення належного співвідношення між правом і цінностями суспільства, з урахуванням сфери інтересів людей, різноманітності їх світоглядних підходів та потреб повсякденного життя. Згідно із зазначеною концепцією, правову систему можна трактувати як інституційну площину, яка адекватно реагує на вплив соціальної ентропії та дає можливість організувати і впорядкувати сучасне суспільство. Водночас саморегулювання правової системи полягає безпосередньо у збереженні стабільності завдяки реагуванню на будь-які процеси,

що з'являються всередині та поза системою. Правовій системі, для того щоб продовжувати ефективно функціонувати, потрібна підтримка, якою може стати необхідний рівень довіри до неї з боку соціуму, така довіра отримує вираз у легітимності права. У рамках теоретичної складової цієї концепції досліджувалися різні підходи до легітимації й легітимності права, такі як елітистський, демократичний, тоталітаристський, об'єктивістський. Окрема увага приділялася питанням прав людини, моральним і соціокультурним факторам та іншим аспектам, які впливають на сприйняття права суспільством. Суспільство може вважати правову систему легітимною, якщо вона забезпечує рівність перед законом і справедливий доступ до правосуддя для всіх громадян. Легітимність права базується на демократичних принципах і фактичній відповідності фундаментальним моральним цінностям, а також допомагає зрозуміти, чому певні правові норми або інституції мають підтримку суспільства, тоді як інші можуть бути спростовані або відкинуті. Легітимність права визначається ступенем, у відповідності до якого суспільство вважає правові норми та інституції справедливими, обґрунтованими та прийнятними.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific problem of the legitimacy of law in the modern state, that consists of constructing a concept and defining the specifics of the legitimacy of law in Ukraine, with further formation of proposals for the improvement of relevant legal and state mechanisms. The theoretical and legal concept of the legitimacy of the law was substantiated as a certain scientific model that determines the theoretical and practical (including normatively defined) aspects of the perception and actual recognition of the law by society. The fundamental idea of the theoretical-legal concept of the legitimacy of law is to ensure the proper relationship between the law and the values of society, based on the value-normative understanding of law, taking into account the sphere of people's interests, the diversity of their worldview approaches, and the needs of everyday life. According to the mentioned concept, the legal system can be interpreted as an institutional plane that adequately responds to the influence of social entropy and provides an opportunity to organize and order modern society. At the same time, the self-regulation of the legal system consists directly in maintaining stability by responding to any processes that appear inside and outside the system. The legal system, in order to continue to function effectively, needs support, which can be the necessary level of trust in it on the part of society, such trust is expressed in the legitimacy of law. As part of the theoretical component of this concept, various approaches to the legitimation and legitimacy of law, such as elitist, democratic, totalitarian, objectivist, were studied. Particular attention was paid to issues of human rights, moral and socio-cultural factors and other aspects that influence the perception of law by society. Society can consider a legal system legitimate if it ensures equality before the law and fair access to justice for all citizens. Legitimacy of law is based on democratic principles and actual compliance with fundamental moral values, and helps to understand why certain legal norms or institutions have public support, while others may be rejected. Legitimacy of law is determined by the degree to which society considers legal norms and institutions to be fair, reasonable and acceptable.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Іванченко О. М. Легітимність права: дескриптивні та прескриптивні підходи. Київський часопис права. 2021. № 4. С. 19–24.

- 2. Іванченко О. М. Генеза теоретико-філософських поглядів та типологія легітимності права. *Наук. вісник Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія «Юриспруденція»*. 2021. № 54. Том 1. С. 4–8.
- 3. Іванченко О. М. Місце легітимності права в конструкції правової держави. *Право і суспільство*. 2022. № 1. С. 9–16.
- 4. Іванченко О. М. Ціннісні засади легітимності права в сучасній державі. *Вчені записки Таврійського нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2022. Т. 33 (72), № 1. С. 1–6.
- 5. Іванченко О. М. Легітимність права: відмінності у праворозумінні споріднених термінів. *Приватне та публічне право*. 2022. № 1. С. 3–8.
- 6. Іванченко О. М. До питання легітимності нормативно-правових актів органів публічної влади в сучасній правовій державі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 3. С. 21–24.
- 7. Іванченко О. М. Легітимність права в контексті вимог суспільства. *Наук. вісник Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія «Юриспруденція»*. 2022. № 55. С. 12–16.
- 8. Іванченко О. М. Легітимність як феномен загальної теорії права. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 24–31.
- 9. Іванченко О. М. Легітимність та тлумачення норм права: аспекти співвідношення. *Київський часопис права*. 2022. № 1. С. 27–32.
- 10. Іванченко О. М. Легітимність права як основа правового порядку держави. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. № 1. С. 14–19.
- 11. Іванченко О. М. Дискурс легітимності правосуддя. *Наук. вісник публічного та приватного права*. 2022. № 5. С. 3–11.
- 12. Іванченко О. М. Легітимність права як вища законність. *Юридичний вісник*. 2022. № 6. С. 7–16.
- 13. Іванченко О. М. Легітимність права як особливий процес визнання його справедливості з боку громадянського суспільства. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 23–30.
- 14. Іванченко О. М. Легітимність права на владу: сучасні аспекти. *Право та державне управління*. 2023. № 1. С. 8–14.
- 15. Іванченко О. М. Легітимність та легітимація закону як фактори державної правотворчості. *Актуальні проблеми держави і права*. 2023. № 97. С. 90–97.
- 16. Іванченко О. М. Правові норми: від легітимності до ефективності. *Правові новели*. 2023. № 19. С. 7–17.
- 17. Іванченко О. М. Держава, суспільство і особистість в ракурсі легітимності права: індикатори взаємодії. *Право і суспільство*. 2023. № 2. Т. 1. С. 21–27.
- 18. Іванченко О. М. Джерела та рівні легітимності права в публічно-політичному просторі. *Юридичний бюлетень*. 2023. № 28. С. 23–31.
- 19. Іванченко О. М. Окремі аспекти легітимності прав людини. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. № 6. С. 9–17.
- 20. Ivanchenko O. M. Disciplinary perspective of the theoretical and legal profile of the legitimacy of law. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8, No. 3. P. 86–91.
- 21. Ivanchenko O. M. Legitimacy of law as its justification and recognition. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8, No. 4. P. 77–83.
- 22. Ivanchenko O., Arakelian M., Todoshchak O. Alternative dispute resolution procedures using information technologies: legal regulation in the European Union and the USA. *Amazonia Investiga*. 2020. Vol. 9, № 26. P. 60–67.
- 23. Іванченко О. М. Легітимність права в демократичній державі. *Право як ефективний суспільний регулятор : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Львів, 19–20 лют. 2021 р.)* Львів : Західноукр. організація «Центр правничих ініціатив», 2021. С. 16–18.
- 24. Іванченко О. М. Законність, нормативність та легітимність права: питання теорії. *Актуальні питання та проблеми правового регулювання суспільних відносин : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Дніпро, 5–6 берез. 2021 р.)* Дніпро : ГО «Правовий світ», 2021. С. 9–11.

- 25. Іванченко О. М. До змісту категорії легітимності права у сучасній державі. Правова система України: сучасні тенденції та фактори розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 26–27 берез. 2021 р.) Запоріжжя : Запоріз. міська громад. організація «Істина», 2021. С. 7–9.
- 26. Іванченко О. М. Нове розуміння легітимності права в Україні. Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Одеса, Україна, 9–10 квіт. 2021 р.) Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2021. С. 15–17.
- 27. Іванченко О. М. Легітимність права як основа ефективного функціонування держави. Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Харків, 18–19 черв. 2021 р.) Харків : ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2021. С. 5–7.
- 28. Іванченко О. М. Теоретико-практичні аспекти зміцнення легітимності права в Україні. Шляхи вдосконалення нормативно-правової бази України як основи сталого розвитку суспільства: тенденції та перспективи розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Харків, 3–4 верес. 2021 р.) Харків : Східноукр. наук. юрид. організація, 2021. С. 6–9.
- 29. Іванченко О. М. Легітимність права у правозастосовній діяльності. Чинники розвитку юридичних наук у XXI столітті : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Дніпро, 5–6 листоп. 2021 р.) Дніпро : ГО «Правовий світ», 2021. С. 6–9.
- 30. Іванченко О. М. Матеріально-правові та процесуальні особливості легітимності права. Актуальні питання розвитку права та законодавства: наукові дискусії : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Львів, 17–18 груд. 2021 р.) Львів : Західноукр. організація «Центр правничих ініціатив», 2021. С. 9–11.
- 31. Іванченко О. М. Код легітимності права в полі паноптизму держави. Актуальні проблеми реформування системи законодавства України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 28–29 січ. 2022 р.) Запоріжжя : Запоріз. міська громад. організація «Істина», 2022. С. 6–9.
- 32. Іванченко О. М. Легітимність права та її вплив на безпеку держави. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Одеса, Україна, 11–12 лют. 2022 р.) Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2022. С. 6–9.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудченко Валентина Віталіївна

2. Valentyna V. Dudchenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусарев Станіслав Дмитрович

2. Stanislav D. Husariev

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарасимів Тарас Зеновійович

2. Taras Z. Harasymiv

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манько Денис Григорович

2. Denys G. Manko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Аркуша Лариса Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Аркуша Лариса Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна